

THESIS

Bahagian Perkhidmatan Pembaca & Rujukan
 Perpustakaan Tun Abdul Razak
 Institut Teknologi MARA
 Shah Alam
 Selangor.

PENENTUAN DAN PERANAN TATATINGKAT
 BANDAR DALAM PERKEMBANGAN PEMBANGUNAN
 KES KAJIAN: - NEGERI PERAK

Oleh

HAMIZA BT. HAMZAH

Satu Tesis Yang Disediakan Untuk Memenuhi
 Sebahagian Dari Syarat Untuk Penganugerahan
 DIPLOMA LANJUTAN PERANCANG BANDAR DAN WILAYAH

Jabatan Perancang Bandar dan Wilayah
 Kajian Senibina, Perancangan dan Ukur
 Institut Teknologi MARA
 SHAH ALAM

April 1985

PENGHARGAAN

Syukur ke Hadrat Allah Subhanawataala, dengan izinya kajian ini dapat disempurnakan. Di dalam menjalan kajian ini, saya terhutang budi dengan sebilangan individu-individu dan kumpulan terhadap kerjasama dan data-data yang diperolehi. Terutamanya kecenderungan yang ada pada Penyelia Utama Kajian ini En. Wan Mohd. Yusoff bin Abdullah yang telah banyak memberi tunjuk ajar, nasihat dan idea-idea di dalam menjayakan kajian, yang sangat-sangat saya hargai. Begitu juga ucapan setinggi-tinggi terima kasih diucapkan kepada Penyelia Madya kajian ini iaitu Puan Saniah binti Ahmad Zaki yang juga banyak membantu menyumbangkan idea idea dan komen-komen yang bernas bagi kajian ini.

Di samping itu, antara lain mereka-mereka yang telah sama-sama membantu memberikan maklumat dan pandangan, serta meluangkan masa dan tenaga bagi kajian ini termasuklah:-

Tuan Sheikh Ahmad bin Sheikh Long,
Pengarah,
Unit Perancang Ekonomi Negeri Perak,
Ipoh, Perak.

En. Md. Mazni bin Abdullah
Timbalan Pengarah,
Unit Perancang Ekonomi Negeri Perak,
Ipoh, Perak.

En. Mohd. Nasir bin Ismail.
Penolong Pengarah,
Jabatan Perancang Bandar dan Desa,
Ipoh, Perak.

En. Aziz bin Abdullah.
Penolong Pengarah,
Jabatan Perancang Bandar dan Desa,
Ipoh, Perak.

En. Rahim bin Utah,
Penolong Perangkawaan,
Jabatan Perangkaan,
Institut Teknologi MARA,
Shah Alam, Selangor.

En. Kamarulzaman bin Hashim
Pegawai Perhubungan Awam.
Ibu Pejabat Telekom,
Kuala Lumpur.

Tidak ketinggalan, ucapan terima kasih diucapkan keatas kedua-dua ibu bapa saya yang banyak mendorong dan memberikan semangat di dalam menyempurnakan kajian ini. Serta tidak dilupakan juga ucapan terima kasih kepada kerjasama Puan Jorlah bt. Abdul Ghani yang telah bertungkus lumus menaip laporan kajian ini.

<u>ISI KANDUNGAN.</u>	<u>MUKA SURAT</u>
PENGHARGAAN	i - ii
ISI KANDUNGAN	iii- vii
SENARAI JADUAL	viii- x
SENARAI RAJAH	xi
SENARAI PELAN	xii

BAB SATU - PENGENALAN

1.0	Pendahuluan	1
1.1	Kenyataan Masalah	6
1.2	Skop Kajian	8
1.3	Objektif Kajian	9
1.4	Hipotesis Am	9
	1.4.1 Hipotesis Kerja	10
1.5	Andaian	11
1.6	Kes Kajian dan Kriteria Pemilihan	11
1.7	Methodologi Kajian	13
1.8	Penyelarasan Kandungan	16

BAB DUA - KAJIAN ILMIAH

2.0	Pengenalan	18
2.1	Polisi dan Strategi Pembangunan Negara	19
	2.1.1 Polisi Pembangunan Negara.....	19
	2.1.2 Strategi Pembangunan Negara ...	20

2.2	Peranan Bandar Dalam Pembangunan	24
	2.2.1 Definasi Bandar	24
	2.2.2 Saiz Bandar	25
	2.2.3 Ciri-ciri Bandar	29
	2.2.4 Peranan Bandar	30
2.3	Kepentingan Tatatingkat Bandar	34
	2.3.1 Definasi Tatatingkat Bandar ...	34
	2.3.2 Kepentingan Tatatingkat Bandar.	37
	2.3.3 Penjenisan Tatatingkat Bandar..	41
2.4	Teori-Teori Berkaitan	45
	2.4.1 Teori 'Central Place'	45
	2.4.2 Teori Losch	52
	2.4.3 Teori Beckman	54
	2.4.4 Teori Tinbergen	54
	2.4.5 Teori Pentadbiran	57
	2.4.6 'Rank-Size Rule'	59
2.5	Penggunaan di Luar Negeri	61
	2.5.1 Teori 'Central Place'	62
	2.5.2 Teori Fungsi Kualiti Perkhidmatan	63
	2.5.3 Teknik Potensi Hubungan	64
	2.5.4 Analisa Faktor Secara Langsung.	65
2.6	Penggunaan di dalam Negeri	66
2.7	Rumusan.....	71